

ségét. A német-japán együttműködésről szólva Oshima megállapítja, hogy a német-japán viszonyt nem csupán az határozza meg, hogy semmiféle politikai ellenszempont nem forog fenn a két állam viszonyában, hanem

a célok közössége fűzi szorosra ezt az együttműködést.

A régi rend eltüntetésére irányuló küzdelem s az új világrend megteremtése a közös erőfeszítések rendeltetése és

azok az államok, melyek az eszmei azonosság alapján állanak, tévovázás nélkül csatlakoztak a háromhatalmi egyezményhez (Rador.)

MATSUOKA FOGADTATÁSA POSENENBEN

Posenből jelenti a Rador: Matsuoka japán külügyminiszter különvonata, mely kilenc kocsiból és a Führer két külön vasutikocsijából áll, menetrendszerű pontossággal tegnap délelőtt háromnegyedtizenegy órakor befutott a poroszországi Posen állomására. A pályaudvaron megjelent nagyszámú közönség melegen ünnepelte a japán külügyminisztert, aki a katoná-

Berlin lelkes rokonszenvtüntetéssel fogadta Matsuokát

A német főváros lakossága lelkesedéssel készült Matsuoka fogadására. Tegnap már kora délután ezren gyülekeztek az utcákon és nagy tömegekben vonultak az emberek az Anhalti pályaudvar felé, ahová a japán külügyminiszter különvonata megérkezett. A pályaudvar közelében még a házak tetején is szorongtak az emberek. A pályaudvar érkezési csarnokát gyönyörűen feldíszítették a horogkeresztes és japán zászlókkal. Az utvonalakon a Hitler-ifjúság állott sorfalat vörösnapos japán és horogkeresztes német zászlókkal. Sorra érkeztek az állomásra Ribbentrop külügyminiszter, Keitel, a német véderő főparancsnoka, valamint a német kormány több tagja, Romániai

zenekar hangjai mellett pár percre kiszállt a tonából s úgy köszönt meg a közönség rokonszenvtüntetését. Pár perc múlva a különvonat folytatta útját Berlin felé.

A JAPÁN PARLAMENT ÚJ ÜLÉSSZAKA

Tokióból jelentik, hogy a japán parlament hetvenhatodik ülészsaka tegnap befejeződött. A császár nem jelent meg a befejező akción csak legfelső kéziratban mondott köszönetet a tevékenységéért.

TÁVOLKELETI BONYODALMAK

Tokióból jelenti a Rador iroda: A Domei iroda értesítése szerint csungkingi kormány és a shensi tartomány északi részén állomásozó kommunista csapatok között a feszültség egyre nő

Tokiói körökben számolnak a legközelebbi fegyveres összetűzés lehetőségével.

Eddig mindössze 12 összeütközés történt. A csungkingi kormány állítólag ultimátumot kapott a kommunista csapatok főparancsnokától, melyben a shensi tartomány északi részeinek kiürítését követelik.

időszámítás szerint este 7 óra 3 perckor gördült be a pályaudvarra a japán külügyminiszter és kíséretének különvonata. Ebben a percben a zenekarok a japán nemzeti himnuszt játszották, a lelkes közönség pedig hatalmas Heil! és Banzaj! kiáltásokkal üdvözölték a vendégeket. Matsuoka a vonatból kiszállt, mire Ribbentrop külügyminiszter üdvözölte, majd elvonultak a díszszabad előtt. Hosszu autósor vitte be a vendégeket és az előkelőségeket a feldíszített városba, amelynek utvonalaín végig a lakosság tizezreinek kitörő ünnepése fogadta Matsuokát és kíséretét.

Matsuoka — tokiói jelentés szerint — négy napot tölt a német fővárosban.

Japán-francia megbeszélések Vichyben

Bernből jelenti a Német Távirati Iroda: Vichyből érkezett hír szerint

Japán franciaországi ügyvivője, Harada, kedden megbeszélést folytatott Darlan francia tengerennyel.

Biztosra veszik, hogy e megbeszélés után Harada, Matsuoka meghívására Berlinbe utazik. A Német Távirati Iroda értesítése szerint

Matsuoka külügyminiszter Berlinben érte

kezletet tart Japán németországi, franciaországi, olaszországi és törökországi képviselőivel. (Rador.)

BERLINBE UTAZNAK JAPÁN BALKANI KÖVETEI IS

Szófiából jelentik, hogy Japán ankarai nagykövete, valamint szófiái ügyvivője csütörtökön Matsuoka külügyminiszter hívására Berlinbe utazik. (Rador.)

Most derült ki:

Amerika is igyekezett Belgrádra hatni

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Sumner Welles alállamtitkár kedden kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy

az Egyesült Államok kormánya az utóbbi hetekben közvetlen diplomáciai tevékenységet folytatott annak érdekében, hogy Jugoszláviának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozását megakadályozza.

Az Associated Press közlése szerint immár 4 hete az U. S. A. belgrádi követe útján mindent elkövettek, hogy Belgrád tudomására hozzák az Egyesült Államoknak a kérdésben elfoglalt álláspontját.

A belgrádi amerikai követ végiglátogatta a délszláv politikai előkelőségeket, biztosítva

Fellelégett a jugoszláv közvélemény

Belgrádból jelenti a Rador, hogy Jugoszláviának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása nemcsak megkönnyebbülést okozott az országban, de az őszinte öröm hangján üdvözölte a nép a kormány elhatározását.

A horvát lapok rámutatnak arra, hogy a délszláv kormány horvát nemzetiiségű tagjai kezdettől fogva a most megvalósult politikai tájékozódás hívei voltak.

HAZAUTAZTAK A JUGOSZLÁV KORMÁNYFÉRFIK

Bécsből jelentik: Kedden este Czetkovics jugoszláv miniszterelnök és Cinczár-Markovics külügyminiszter különvonaton Bécsből visszautazott Belgrádba. Ugyancsak kedden este hagyta el a bécsi pályaudvart Ciano gróf, olasz külügyminiszter különvonata is. A külföldi államférfiak elutazásánál ott volt Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, aki szívélyes búcsút veit a vendégektől. (Rador.)

Madridból jelentik: A spanvol lapok bő részletezéssel közlik a jugoszláv csatlakozásról szóló beszámolókat és hangsúlyozzák, hogy ezzel Németország újabb győzelmet aratott. (Rador.)

LEMONDOTT A MOSZKVAI JUGOSZLÁV KÖVET

Moszkvából jelentik: Jugoszlávia moszkvai meg-

üket arról, hogy az Egyesült Államok meg fognak segíteni minden nemzetet, amely védekezni akar.

Sir Lane a belgrádi amerikai követ egész az elmúlt vasárnapig folytatta a tevékenységét akkor azonban már ismeretessé vált Jugoszlávia elhatározása. (Rador.)

EGYMILLIÓ DOLLÁR TESS KI A ZAROLT JUGOSZLÁV KÖVETELÉS

Washingtonból jelentik: Amerikai pénzügyi körökben a Roosevelt rendeletére zár alá vett jugoszláv követeléseket egy millió dollár becsülik. Megjegyzik, hogy Jugoszlávia a 13-ik állam már, amelynek amerikai alapjait zárolták. (Rador.)

hatalmazott minisztere, Gavrilovics hétfőn benyújtotta kormányának lemondását

Gavrilovics az ellenzéki parasztpárt egyik vezére.

SZTOJADINOVICS EGYPTOMBA UTAZOTT

A Havas-ügynökség jelenti, hogy Sztójadinovics, volt jugoszláv miniszterelnök, aki nemrég szabadult ki fogságából, gépkocsin átutazott Görögországon és Szalonikiben egy brit csatahajó fedélzetére szállt, amely Egyiptomba viszi.

HAZÁÉRKEZTEK A JUGOSZLÁV ÁLLAMFÉRFIK

Belgrádból jelenti a Rador iroda: Czetkovics jugoszláv miniszterelnök és Cinczár-Markovics kül-

ügyminiszter szerdán délelőtt 9 órakor von Heere belgrádi német követ társaságában megérkeztek a jugoszláv fővárosba. A kormányférfiak üdvözlésére az állomáson megjelentek a kormány összes tagjai, Macek miniszterelnökhelyettesével az élen, valamint a belgrádi olasz, román, magyar, bolgár és szlovák követ is.

BULGÁRIA ÖRVEND A JUGOSZLÁV CSATLAKOZÁSNAK

Szófiából jelenti a Havas-ügynökség: Bolgár politikai körökben kimondhatatlan megkönnyebbüléssel fogadták Jugoszláviának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása hírért

és most már annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy a Balkán békéje biztosítva van. A bolgár sajtó már a német-jugoszláv tárgyalások kezdetén hangoztatta, hogy Belgrád közeledni fog a tengelyhatalmakhoz. Ezen tárgyalások sikertelensége bonyodalmakra vezetett volna Bulgária számára, a most elfozialt jugoszláv álláspont azonban vézet vetett Bulgária ama agzodalmainak, hogy országa területre háborus szintérré válhatna.

ELFOGULT AMERIKAI SAJTÓVÉLEMÉNYEK

A Stefani iroda newyorki jelentése rámutat arra, hogy

az amerikai lapok kicsinyíteni igyekeznek Jugoszlávia csatlakozásának jelentőségét. Az amerikai lapok, — közli a Stefani, — megelégednek arról a nyomásról, melyet Anglia gyakorolt Belgrádra és azt írják, hogy Jugoszlávia kénytelen volt engedni a tengelyhatalmak sürgetésének. A Newyork Times mindezek ellenére kötelességének érzi bevallani hogy

Jugoszlávia csatlakozása egy újabb szomorú hír Anglia és Görögország számára.

OVETKOVICS KÖSZÖNETE A FÜHRERNEK

Berlinből jelenti a Rador, hogy Czetkovics jugoszláv miniszterelnök táviratot intézett Hitler vezér és kancellárhoz, amelyben köszönetet mond azért a rendkívül szívélyes fogadtatásért, amelyben németországi tartozkodása folyamán részesítették.

„Meg vagyok győződve, — hangzik a távirat — hogy az a figyelem, amelyben részem volt, Nagyméltóságodnak Jugoszlávia és a délszláv nép iránti barátsága nyilvánítása volt.”

NEM TÖRTÉNTEK RENDZAVARASOK JUGOSZLÁVIÁBAN

Belgrádból jelenti a Német Távirati Iroda: Azon angolszász forrásból származó hírekkel szemben, amelyek szerint a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozás elleni tiltakozás gyanánt zavargások e egyékes helyen kijelentik, hogy ezek a híresztelések közönséges hazugságok és rágalmak. A jugoszláv hatóságok nem hallandók ily bünső fondorlatok megtűrésére és erélyes rendszabályokat alkalmaznak e hazug híresztelések terjesztőivel szemben,

mert ezek csak az ország belső rendjének és a szomszédokkal való kapcsolatok megzavarására szolgálnak. (Rador.)

A HÁROMHATALMI EGYEZMÉNY TAGALAMAINAK TOVÁBBI KIEGÉSZÍTÉSE VÁRHATO

Berlinből jelenti a Rador: „A birodalom diplomáciai tevékenységének erélye nem gyengül meg egy percre sem”. Ezek azok a szavak, amelyekkel szerdán a birodalmi külügyminisztériumban Németországnak a bécsi ünnepélyes aktus utáni magatartását jellemezték. Arra vonatkozólag, vajjon észlelhető-e valami visszahatás a jugoszláv csatlakozással kapcsolatban, azt válaszolták, hogy eddig ilyen értelemben semmiféle politikai fontosságú jel nem mutatkozott. Ha a világ közvéleményében támadt mély benyomást tekintjük, akkor el kell ismerni, hogy Jugoszláviának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása, Anglia és barátai hihetetlen erőlködése ellenére kézzelfogható, nagyjelentőségű tényként áll a világ közvéleménye előtt. Meggyőződéssel hangoztatjuk — jelentették ki a német külügyminisztériumban, — hogy minden okunk megvan annak föltételezésére,

hogy még más államok is csatlakozni fognak a háromhatalmi egyezményhez.

Arra a kérdésre vajjon a jugoszláv csatlakozás kihatással lesz-e a német-görög diplomáciai viszonyra, illetékes német helyen kijelentették, hogy Görögország jelenleg hadat visel Németország egyik szövetségese ellen és azért nem követheti a Reich diplomáciai tevékenységének tárgyát.

Korber-ékszeretek

a legdivatosabb minták szerint készülnek. Ékszer- és órajavitások! Mérsékelt árak!

KORBER ISTVAN, Timișoara (Temesvár)

I. Strada Caruso 3, (Kossák fényképész mellett)

Egy millió munkanap veszett kárba

Az amerikai hadiipari munkásság bérmozgalma egyre nagyobb arányokat ölt

Az Egyesült Államok hadügyminisztere kijelentette, hogy a sorozatos munkabeszüntetések folytán a hadiipari üzemekben egy millió munkanap veszett kárba 1941 január elsejétől. (Rador.)

Newyorkból jelenti a Stefani Iroda: Az újabb munkabeszüntetések komolyan fenyegetik az amerikai hadiipari ermelés helyzetét. A pennsylvániai Bethlehemben lévő híres üzemekről, ahol

18.000 munkás 20 milliárd líra értékű hadiszer előállításán dolgozott,

szintén leálltak a sztrájkmozgalom következtében. Szerdán munka beszüntetése minden vonalon megvalósul, — jelenti a Stefani. Az amerikai hatóságok rendőr-különményeket küldtek a helyszínre.

VERES ESEMÉNYEK A MUNKABESZÜNTÉSEKSEL KAPCSOLATBAN

Newyorkból jelenti a Stefani-iroda: A pennsylvániai Bethlehemben az acélgári munkások munkabeszüntetése alkalmával súlyos összeütközésre került sor a sztrájkoló munkásság és a rendőrség között. A hatóságok újabb

rendőr-különményeket küldtek a helyszínre, ezek könnyfakasztó bombával igyekeztek a sztrájkoló tömeget szétoszlatni, a munkások ezrei azonban ennek ellenére sem vonultak vissza. Eddig több sebesülést jeleztek.

GYORSÍTOTT ÜTEMBEN FOLYNAK A HADIANYAGRENDELÉSEK

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Miután a 7 milliárdos megsegítésről szóló törvényjavaslatot a képviselőház és a szenátus elfogadta, már csak Poosevelt aláírása szükséges a törvény életbeléptetéséhez.

A parlament nemzetvédelmi bizottsága gyorsított ütemben dolgozik a hadianyag rendelések előkészítésén.

A Newyork Times úgy értesül, hogy a hadianyag megrendelések az Egyesült Államok a maga nevében eszközi és azok elosztását a nemzetvédelmi kabinet tagjaiból alakult bizottság végzi majd, az angol és amerikai hadsereg szükségleteinek megfelelően. Az említett bizottság tagjai: Hull, Morgenthau, Stimson és Knox.

Halifax propagandabeszédet mondott Washingtonban

Newyorkból jelenti: Halifax lord, Anglia washingtoni nagykövete beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta Anglia megsegítésének szükségességét. Halifax kijelentette, hogy a jelenlegi háboru két világszemlélet élethálójára.

Halifax szerint Anglia most életéért és szabadságáért küzd. A szabadság és a demokrácia eszméje nagy veszedelemben került, — mondotta. Nyomatékosan hangsúlyozta, mily nagy szükség van Anglia és az Egyesült Államok együttműködésére. Angliára súlyos megpróbáltatások várnak még, de az amerikai segítség kiemeli majd szorongatott helyzetéből, — fejezte be beszédét a brit nagykövét.

DRAGASÁGI HULLAM FENYEGETI AMERIKÁT

Newyorkból jelenti a Rador: a harvardi egyetem ismert közgazdasági szakintézője Sumner Slichter rádió beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy egy-két éven belül az amerikai nép meg fog ismerkedni a mostani nagyarányú fegyverkezési program következményeivel. Ezek a következmények főleg élelmiszer és munkaerő hiányában lesznek érezhetőek. Slichter hozzátette, hogy a fegyverkezési költségek igen könnyen 15 mil-

Angol csapatmozdulatok a görög-jugoszláv határon

A Curentul belgádi jelentést közöl (Radiopress), mely a jugoszláv-görög határról érkezett hírekkel foglalkozva azt a

hivatalos helyről meg nem erősített hírt közli,

hogy a Görögországba érkezett angol csapatok egy része a jugoszláv határon a Vardar völgye mentén helyezkedtek el. Ez a csapatmozdulat valószínűleg angol figyelmeztetés Jugoszlávia felé. Görög forrásból azt jelentik, hogy

a görög-jugoszláv határ e szakasza kitünő katonai támpont, támadások elindítására

és az angolok egy esetleges német akció lehetőségét szem előtt tartva helyezkednek el ezen a vonalon.

FRANKTIRÓR-TEVEKENYSÉGRE KÉSZÜLT ELŐ AZ ANGOL LAKOSSÁG

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: A szigetország ellen várható német megrohanásra való tekintettel az angol kormány, — hogy jellemző szóval éljünk — úgynevezett

„Inváziós kalauzt” szerkesztett s ebben kérdések és feleletek formájában részletes tájékoztatások, illetve utasítások olvashatók arra vonatkozólag,

hogyan viselkedjék a lakosság a németek partraszállása esetén

s hogyan vegyen részt az ellenállásban. A tájékoztató felhívja a lakosságot, hogy mindent kövessen el az ellenállás érdekében, — valószínűleg franktírór-szerepre oktatta ki a polgárokat. Kisebb számú katonai segítséggel szemben a polgárok családjuk és egyéni életük védelmében szálljanak szembe otthonuk támadóival.

REPRODUKCIÓK

ENGEL ENDRE

FOTO-STUDIÓJABAN

Timișoara (Temesvár) I., Piața Libertății No. 4

Telefon 34-30

okmányokról, festményekről

liárdra emelkedhetnek még ez évben, amely azt jelenti, hogy a békeidők iparágában nagyarányú munkaerőhiány fog fellépni s ha az Egyesült Államok élelmiszerkészletének jelentős részét Angliának engedi át, végzetes élelmiszeri nehézségekre van kilátás, az árak türelhetetlenek lesznek az aránylag jobbmodu amerikai állampolgárok számára is.

ANGOL HAJÓK FÉNYKEPE NEM KÖZÖLHETŐ

A szovjetorosz Tass-iroda newyorki jelentése megemlíti, hogy Knox, az USA tengerészetiügyi minisztere felhívással fordult az amerikai sajtóhoz, kérve annak munkatársait

ne közöljenek lapjukban olyan fényképeket, melyek javítás céljából Amerikába küldött angol hajókat ábrázolnak.

Knox miniszter szerint ez nemzetvédelmi érdek most az Egyesült Államok számára.

ANGLIA MULTHETI HÁBORUS MÉRLEGE: 410 MILLIÓ DOLLÁR

Newyorkból jelenti a Rador iroda: Az United Press közli a Német Távirati Iroda jelentését, mely szerint az elmúlt héten Anglia háborus kiadásai 58 és fél millió dollára rúgtak naonta, a heti végösszeg pedig több mint 410 millió dollár.

— így biztat a hivatalos kalauz. Német körök evvel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy az angol lakosság ily magatartása önmagára nézve járhat csak borzalmas hátrányokkal. Emlékezhettek az angolok a lengyelországi franktírókkal szemben alkalmazott szigorú eljárásra — hangoztatják német körökben, — amelyben nem a németek húzták a rövidebbet.

OLASZ JELENTÉS

Rómából jelenti: A legújabb olasz hadijelentés az albániai arcvonalról tüzérségi tevékenységet jelez. Kéren környékén szivós küzdelem folyik, a veszteségek mindkét részlől jelentősek. Több ellenséges gépet lelőttek. (Rador.)

NÉMET JELENTÉS

Berlinből jelenti a Rador: A német légierő az angol partok mentén több kereskedelmi hajót elsüllyesztet el: 5000—15.000 és 3000 tonna ürtartalommal. A Bristol-öböl bejáratánál a tenger fenekére küldtek egy 3000 tonnás ellenséges kereskedelmi gőzöst. Egy 8000 tonnás hajót felgyújtottak, egy 4000 tonnásat pedig súlyosan megrongáltak.

Délangliában egy iparúros gázműveit bom-bázták eredményel.

Két ellenséges repülő letűttek. Az elmúlt éjjel angol repülők nem mutatkoztak német légtérben.

ANGOL JELENTÉS

Londonból jelenti a Rador: Az angol légügyi minisztérium közli, hogy brit bombavetők a holland partok mentén

elsüllyesztettek egy német hajót.

Egy angol gép eltűnt.

A német repülők tegnap élénk tevékenységet fejtettek ki a szigetország partvidékén, az ország belseje felett azonban nem mutatkoztak. Két partmenti helysére a németek bombákat dobtak, az okozott károk ezuttal jelentéktelenek.

ÚJABB SÜLYOS ZAVARGÁSOK INDIÁBAN

Tokióból jelenti a Domei-iroda, hogy újabb súlyos zavargások törtek ki Indiában. A bennszülött lakosság elkeseredése az angol hatóságok ellen oly arányokat öltött, hogy

sok angol állampolgár repülőgépen menekült el a zavargások színhelyéről.

Wegling János

kanonok

A timisoarai (temesvári) katolikus székeskáptalannak és egyházmegyének mély gyásza van. Wegling János apostoli protonotárius, kanonok és az egyházmegye főtanfelügyelője, hosszú ideje lappangó szivbaja következtében szerdán délután elhunyt. Wegling hatvanötödik életévében volt. Felsőfokú szüleit, nagyatya Elsászból vándorolt Nagybecskerekre, ahol malomüzemet és pékséget alapított. Wegling János 1885-ban a nagybecskereki piaristák gimnáziumába került, a középiskola harmadik osztályát azonban már Timisoarán (Temesvárott) végezte. A pápi pályára érzett hivatottságot és rövidesen felvették a Szent Imre fineveldébe, Perényi-Patner István hittanár és Magyary Pál fineveidei spirituális, fejlesztették benne a pápi pálya iránti vágyát. Még a papnevelde negyedik évfolyamát végezte, amikor a püspöki irodába osztották be. 1899-ben Dessewffy Sándor megyéspüspök szentelte pappá. Már a papszentelést követő napon az anai plébániaüggyek vezetésével bízták meg. Káplán volt Mezőkovácsházán, majd Timisoarára (Temesvárra) került Vudv Antal gyárvárosi plébános mellé, akinek halála után a gyárvárosi plébánia adminisztrátora lett. Itteni működése alatt élénk tevékenységet fejtett ki, közreműködött az akkori hitközség megalapozásában, része volt az egyházi ének- és zenekar megszervezésében, ő maga is mindig támogatója volt a zene- és énekkultúrának s az éneket maga is művelte. Igyekezett czenkívül a Katolikus Legényegylet fejlődését előmozdítani. 1906-ban az Erzsébetvárosba került hitoktatónak. 1908-ban Dániel Ernő báró prezentájára Nagygájon lett a plébánia adminisztrátora, egy év múlva azonban Csernoch János püspök Ortisoarára (Orczyfalvára) nevezte ki plébánosnak. Ott az ő fáradozásai révén telepedhettek meg az iskolánövérök. A háboru alatt tartalékkórházat szervezett, emiért a másodosztályú tisztikereszttel tüntették ki. 1922-ben kerülti esperes, 1926-ban székesegyházi kanonok, 1931-ben címzetes egresi apát, 1940-ben apostoli protonotárius lett.

Wegling mindig szíven viselte az iskolák ügyét és 1927-ben egyházmegyei főtanfelügyelő lett és ebben a minőségben széleskörű tevékenységet fejtett ki. Egy évvel több az egyházmegyei iskolatanács elnöke lett. Éveken át székesegyházi szónok volt és nagy érdemeket szerzett a máriaradni férfiarandoklatok megszervezésével. A férfiarandoklatgyűlést elnöke is volt.

Wegling már régóta szenvedett szivbajban és tegnap, szerdán délután félhat óra után — miután szivembólia lépett fel — csendesen elszenderült. Unterweyer Lothár dr. apostoli protonotárius, kanonok részesítette az utolsó kezeben. Az elhunytat nagybecskereki, budapesti és timisoarai (temesvári) rokonsága gyászolja. Nagybecskereken van még egy 87 esztendő nővére, a gyógyszerész között van unokabéce, Huszár Géza dr. budapesti egyetemi tanár, Wegling Géza, Nagybecskerek, és unokahuga, Wegling Mária Eterna, az Iskolánövérök Mária-Otthonának főnökeje, Timisoarán (Temesvárott), továbbá a Rieger, dr. Götz, Süly és Mühe családok.

A székeskáptalan ma, csütörtökön reggel gyászülést tart, amelyen meghozza a temetéssel kapcsolatos határozatait. Wegling János holttestét a gyászházban ravatalozták fel és előreláthatóan ma este átviszik a székesegyházba. Pénteken délelőtt tíz órakor a székesegyházban nekem lesz, mely után elhelyezik a koporsót a Dóm kriptájában.

Uj rendőrfőnök Diciosanmartinban. Nestor Joan kapitányt nevezték ki Diciosanmartin (Dicső-szentmárton) rendőrsége élére. Az új rendőrfőnök már el is foglalta hivatalát.

FORUM ARAD

A NAGYFILMEK SZÍNHÁZA TELEFON 20-10

A győzedelmes német had-ereg filmje

A NYUGATI GYŐZELEM

Uj O. N. C. hirdató!

Előadások 3, 5, 7, 15 és 9 óra 30 perckor

Szabad és kedvezményes jegyek nem érvényesek. Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét, hogy a „FORUM” mozgó igazgatósága a fenti filmet március 26-tól ápr. 6-ig tartja műsorán

HIRES

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28—10.
Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 22.— pengő és egész évre 40.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Csók az utcán

A fentemlített csók este hat és félkor között csattant el az aradi főceca közepén, az egyik hírdőoszlop mellett, amelyre a mozgóképszínházak plakátjait csirizelte fel egy hajlott hátú öregember. A csók nem tartozott sem az anyai, sem a testvéri, sem a baráti, sem a barátói csókok válfajába. Féltreérthetetlenül és minden kétséget kizáróan szerelmes csók volt. Egy szerelmes, merész fiu puszlta meg ideálját, az ucca kellős közepén, a dolgokra siető, vagy céltalanul sétáló emberek között, de ügyesen megbújva a hírdőoszlop mögött. „Mi az?” gondoltam, „Párisban vagyunk?” s megdörzsöltem a szemem. De a szemem a dörzsölés után is csak az előbbi képet mutatja, vagyis a prefektúra két épülete közötti park vaskerítését, arrább a pénzügyigazgatóságot, a még rügietlen fákat, amelyek alá néhány hét múlva a Luczay-padok kerülnek majd.

„Nem láttam semmit”, határozott el magamban, mert csók ide, csók oda, a magáról megfellebbezett fiatal párra nem lehet haragudni, legfeljebb irigyelni őket... A fiu sietve, ellenállhatatlan kényszerrel hajta csókoltá meg a leányt, az álla és a hallfüle között, s a lisasszony ehhez a művelethez szintén sietősen, de engedelmesen tartotta oda ovális kis csőrét, akár egy galambkissasszony egy galamb-urnak. A fiatal hölgy fején kissé félrecsúszott a világoskék turbán, egyéb baj nem történt.

De elkéstem diszkréciómmal. A főtéri férfidivatárúzielt kirakatból már vadolálgat nyujtotta utánuk mutatónyját a világos-sárga szarvasbőrkeztű. Az egyik főtéri épületet díszítő szobor tiltakozva emelte égnék a karját. A régiségkereskedő lim-lommal telerakott kirakatában finnyásan huzták fel porcellán orrosokjukat a meissenai nipppek. „Ez sem történetelt volna meg a mi időnkben?” —mondották. Az arrább lévő nődivatárú-kereskedésben egy kivágott estélyi-ruha leekézettve fordult a világos-szürke kozsztim-höz: „Ilyen viselkedés voltaképpen csak estélyi ruhához illik. De ti szemtelen, kurta trottőr-ruhák mindent jobban akartok tudni.”

A fiatal pár átvágott az uttesten és eltűnt a Maros felé vezető egyik mellékutcában. A telefonpalota mellett, ahol a kórus heresztezi a Marospart felé vezető uccát, egy arra robogó gépkocsi irányt jelző piros lámpácskájá állította meg a siető szerelmeseiket. Csak egy pillanatra, de nekik ez is sok volt. A kis lámpa, megbotránkozásában, az uccán elcsattant csók miatt, hiborpirosra gyúlt. Ami köztudomáslag annyit jelent: tilos. A fiatalok mindezzel nem törődve sietve haladtak át a park kopár fái alatt, át a vízparti töltésen, le a sárgásszínű folyó mellé, a kanyargó ösvényre, amelyet a Maros ebben az évben tiszteletben tartott, nem öntött ki, valószínűleg csak azért, hogy ne sározza be a fiatalok séta-utját. Mert a Maros már sokat látott, sokat tapasztalt, ennél fogva megértőbb, mint egy divatos szarvasbőrkeztű, vagy az autó piros lámpácskájá.

Azért rajta is áthullamzott egy gyanakodó gondolat, szinte hallottam a klubház szellőző billiárd-teremnek nyitott ablakából: „Már tavasz lenne?”, dűnyögött álmosan, s hátán még végigborzongott az alig levettett jégpáncél metső hidege.

„Azért még várhattak volna”, jegyezte meg, „micsoda dolog megelőzni tavasszal az első fecskét!” (J.)

Városi költségvetés bemutatása. Pop Eugen dr. timișoari (temesvári) főpolgármester szerdán Baba Trifu dr. pénzügyi tanácsnokkal és Popovicu Tiberiu szociális főnökkel Bucureștibe utazott. A főpolgármester a város új költségvetését mutatja be a miniszteriumban jóváhagyás végett.

Elővezették a bűnfeleket. A timișoari (temesvári) ügyészségem tegnap délután elárverezték a különböző bűncselekményekkel kapcsolatosan bűnjelként lefoglalt tárgyakat. Az árverésen közel nyolcezer lei folyt be a kincstár javára.

A januári zendülésnél hősi halált halt katonák családjaiért. A januári zendülés alkalmával hősi halált halt katonák családjainak támogatására eddig 29 millió 309.707 lei gyűlt össze.

Német bélyegek a divat, kereskedelem és a kultura propagálására. Bécsből jelentik: A bécsi vásár alkalmából a német birodalmi posta új bélyegeket bocsátott ki. A 3-pfennig bélyegek a városnak a divatot irányító szerepére utalnak, a 6-pfennig bélyeg a kereskedelem terén elfoglalt vezetőszeret emeli ki, a 12-pfennig Bécs kulturális feladatait tünteti fel, a 25-pfennig pedig a német birodalmi határváros fontos misszióját jelképezi.

A vakmerő pilóta hőstettével megmentette a vesztébe rohanó expresszvonatot

Az amerikai lapok sokat írnak egy pilóta hőstetéről, aki egy expresszvonatot mentett meg a borzalmas pusztulástól. A pilóta repülőgépevel Viedma repülőteréről indult el az argentinai főváros felé. Utja során utolérte és meg is előzte a Bahia Blanca—Buenos Aires között közlekedő expresszvonatot. A pilóta alacsonyban a vasuti töltés mentén repült és így észrevette, hogy az egyik vasuti hid az előző napi felhőszakadás következtében annyira megrongálódott, hogy azon a vonat nem tud keresztüljutni.

A folyó megáradt vize elsöpörte a hid egyik pillérét és a hid beomlott.

A vonatot a legborzalmasabb szerencsétlenség várja, ha idejében nem tudják megállítani. A pilóta erre visszafordította a gépet és a vonat elé száguldott. Közben leszállásra alkalmas terepet is keresett, de flyet nem talált a töltés közelében. Ezért teljesen az ő találatkonyságára volt bízva, hogyan értesíti a mozdonyvezetőt a veszélyről. Elhatározta, hogy a repülőgépre vonja a vonatot vezető személyzet

figyelmét és ezért valóságos akrobatamutatványokat végzett a levegőben. Hirtelen, zuhanásszerű gyorsasággal közeledett a föld felé, majd újból a magasba repítette a gépet, körbe repült a vonat előtt, bukkencet vetett a levegőben, de mind nem használt. Az expressz folytatta útját az összedőlő hid felé, ahol a pusztulás, a halál várta. Végül is a pilóta olyan alacsonyra ereszkedett le a mozdony elé, hogy a saját életét veszélyeztette. Most már felfigyelt a mozdonyvezető és megértve a pilóta szándékát, megállította a vonatot.

A pilóta akkor papírlapot dobott le és azon közölte a mozdonyvezetővel, hogy a hid összedől.

Ez integetéssel jelezte, hogy az üzenetet megértette és a pilóta most már nyugodtan tovább folytathatta útját. Az expresszvonat az összeomlott hidtől néhány száz méternyire megállt és az utasok megmenekültek a borzasztó pusztulástól.

Jugoszláv-magyar operacseré. Matacsics Lovro, a híres belgrádi karnagy és a magyar operaház vezetősége között folytatott tárgyalások eredményeként a két operaház a jövőben kimélyíti a szoros együttműködését. Terv szerint a jövő szezomban Belgrádban bemutatnak egy Erkel-, Kodály-, Bartók-, vagy Poldini-operát, ezzel egy időben pedig Budapesten egy délszláviai szerző operáját, valószínűleg Gotovac: Eros a tulvilágom című vidám meseoperáját kerül színpadra. Matacsics Lovro egyébként Budapestre utazik, hogy betanítsa és vezényelje az Operaházban a Pique Dame előadását.

Gyermekek rajzkiállítás. A romániai tanítók országos egyesülete a jövő hónapban Bucureștiben kiállítás rendez a 4—14 év közötti gyermekek rajzaiból. A tanítók egyesülete kéri a tanítókat és tanító-nőket, hogy a kiállításra szánt rajzokat április elsejéig juttassák el az egyesület fővárosi, Vasile Lascar 44. szám alatti címére. A legjobb rajzokat pénzjutalommal és könyvekkel jutalmazzák.

Aradi ingatlanforgalmi hírek. Az aradi telekkönyvi hivatalban újabb az alábbi ingatlanátírások történtek: Nedín Gheorghe és felesége a „Birkás”-on lévő házukat 45 ezer leiert eladták Szomorú Demeternek és feleségének. Tischler Illés a D-na Balasa-utca 190. szám alatt lévő ház felérészt eladta Baricz Mátyásnak és feleségének 180 ezer leiert. Spielberger Lajos és felesége Simion Balint-utca 7. szám alatt lévő házukat 260 ezer leiert adták el Sima Antal és társainak.

Halálraítéltek furcsa utolsó kívánsága. Kolumbiában közvetlenül egymás után négy gyilkost akasztottak fel. A kivégezettek utolsó kívánsága az volt, hogy a halálós ítélet végrehajtása előtt a rádióon keresztül óvhasanak másokat a bűnözéstől. A hatóságok nem engedték meg, hogy személyesen beszéljenek a rádióba, nyilatkozatukat viaszlemezre vették fel és így közvetítették.

A Szaharát átszelő vasútvonalat épít Franciaország. Párisból jelentik: Francia körökben komolyan foglalkoznak a Szaharát átszelő vasút építésének tervével. Hír szerint a munkálatokat még ebben az évben megkezdik és a vasút építésével három év alatt készülnek el. A tervnek igen nagy a gazdasági jelentősége, mert a vasútvonal közvetlen összeköttetést biztosít a Szaharától délre elterülő hatalmas francia gyarmatbirodalomhoz.

Nyugdíjba vonuló tanárok. A közoktatásügyi miniszterium a korhatár vagy a szolgálati idő betöltése miatt számos tanárt nyugdíjaz ebben az esztendőben. Julius elsejével vonul nyugalmába Mihai Emil a timișoari (temesvári) kereskedelmi liceum tanára. Szeptember elsejével a következő tanárokat nyugdíjazták: Teutsch Mátyás, a brașovai (brassói) ipari liceum tanára, Pataki Emil, Gherman Petru és Vorviciu Gh., az alba iuliai (gyulafehérvári) kereskedelmi liceum tanárai, Musca Miron, Selegian Teodor és Herlo Petru, az aradi kereskedelmi liceum tanárai, Cristea Lucia, a hugói ipari gimnázium tanárnője, Păun Iulian, a timișoari (temesvári) ipari liceum tanára és Pleșu Mihai, a lipovai (lippai) kereskedelmi liceum tanára. Október elsejével pedig Aman Adam, a timișoari (temesvári) kereskedelmi liceum tanárát nyugdíjazták a korhatár elérése miatt.

Aradi anyakönyvi hírek. Születtek: Németh István, Kotzender Róza, Balta Péter, Zsiga Ildikó, Haiduc Elisabeta, Cojocariu Corneliu és Damian Ilie. Házasságot kötöttek: Brata Joan mézáros és Simoc Floare. Meghaltak: Tóth György 63 éves, Kocsis János 40 éves, Mangut Miklósné 51 éves, öz. Szűcs Mihályné 62 éves, Draser Károly 40 éves, Giurgiu Rozalia 3 hónapos, Czákó Lajos 77 éves, öz. Torna Józsefné 77 éves, Christ Mária 6 napos, Héder Jánosné 55 éves, Ollai Róza 11 hónapos, Kelly István 36 éves és Muntean Vasile 51 éves.

Vesztett kutya garázdálkodása Dicsőszentmártonban (Dicsőszentmártonban). Dicsőszentmártonban vesztett kutya bukkant fel a városzélen, majd az olajgyár udvarán, ahol nagy riadalmat keltett. A gyár alkalmazottá közül többen üldözöbe vették és ártalmatlanná tették.

Dicsőszentmártonban (Dicsőszentmártonban) is légvédelmi gyakorlatokat tartottak. Este kilenc órakor megszólaltak a nitrogéngyári riadószirénák és megkondultak a harangok, annak jeléül, hogy a gyakorlatok megkezdődtek. A gyakorlat egy része a nitrogéngyár telepén, másik része a városban bonyolított le. Mindkét helyen mindenki fegyelmestetten tett eleget az előírásoknak, az utcák pillanatok alatt kiürültek és a forgalom megállt. A légvédelmi gyakorlat idejére elrendelt elsőtétítés is kifogástalanul sikerült, utcán, lakásokban és udvarokban egyaránt. A légvédelmi alakulatok a tüzoltósággal együtt kivonultak és pontosan teljesítették kötelességüket.

Uj napilap Nagyváradon. Március közepe óta Estilap címmel új napilap jelenik meg Nagyváradon, Arvay Árpád országgyűlési képviselő szerkesztésében. A független politikai, de az erdélyi párt elküldéséért harcoló újság főszerkesztője régi nagyváradi újságíró, többek között a Magyar Szónál és a Magyar Lapoknál dolgozott.

Másodszor is szöveget vert a fejébe. Megirtuk, hogy Balas Joan bucareștii ácsmester kinzó fejfájása miatti elkeseredésében szöveget vert a fejébe. Az ácsmestert beszállították a kórházba, ahol sikerült életét megmenteni és tegnap el is hagyta a kórházat. Balas Joan hazament és első dolga volt, hogy előkeresett egy tizenkét centiméteres szöveget és azt ismét bevette a fejébe. Állapota most már igen súlyos, mert a szög az agyát is megsértette. A kórházban, ahova újból bevitték, műtétet hajtottak végre rajta.

Születések. A timișoari (temesvári) anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Rala Toma könyvelő fia Corneliu, Volk Adam magántisztviselő leánya Anna Mária, Juhas Gheorghe vasuti tisztviselő fia Vasile, Fekete Nagy Ferenc fia Ferenc, Serac Grigore hivatalos leánya Floarea, Gogher Jacob vasuti kalauz leánya Elena.

HAZAK FÖLDEK SZÓLÓK MALMOK TELKER

ELADASA VÉTELE CSERÉJE

minden árikozatban
Hatschek ügynökség
Arad, Bul. Carol 46. Tel. 16-5

Mozik műsora. Timișoara (Temesvárott) esütörtökön, március 27-én a mozik műsora a következő: Apolló: A hülsen Eckehardt (német film), Capitol: A nyugati győzelem (német film), Thalia: Edison ifjusága (angol film), Corso: Szerelem a vérdagig (angol film). Aradon esütörtökön: Fórum: A nyugati győzelem.

Ügyeletes gyógyszerárak. Timișoara (Temesvárott) esütörtökön, március 27-én a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Weiss gyógyszerár, Gyárvárosban a Löw és Meisner gyógyszerárak, Erzsébetvárosban a Cristea gyógyszerár, Józsefvárosban az Ungváry gyógyszerár, Mehalában a Corvin és Ujkisodán a Panajoth gyógyszerár. Aradon az ügyeletes gyógyszerárak a következők: Weisz (Avram Iancu-ter), Janka (Regele Ferdinand-ut) és Dick dr. (Marasesti-utca).

Szerkesztői üzenetek

„Aranyóra.” Ha szabályszerű utlevele van, ugy az elutazás előtt még láttamoztatni kell Bucureștiben. A pecsét így hangzik: Bun pentru plecare. Ha az illető országba szülő vizuma van, ugy az utazásának nincsen semmi akadályá. Csak olyan észereket vihet magával az utas, melyek értéke nem haladja meg a két-háromezer leit. — „G. M.” Néhány hét előtt rendezet jelent meg, mely megtiltja, hogy szűdök írásait kiadóak közöljék. Nincsen tisztára a kérdés, hogy ez a tllalom vonatkozik-e az újságokra is. Tudomásunk szerint egyetlen lapban sem jelennek meg szűdök írások.

Eladó könyvtár

Egy aradi „uriember” áruba bocsátotta könyvtárát, napok óta jönnek és mennek az újsághirdetésre jelentkező érdeklődők, könyvkereskedők, akik nagy reményekkel készülnek fel a nagyszabású könyvvásárlásra, de percek alatt csalódnak távoznak. Pedig a két falat behorító könyvtár szemre határozottan imponáns. Sőt dekoratív... Belső tartalmára azonban jellemző, hogy az érdeklődők, mintha összebeszéltek volna, kötetenkint egyre másra — öt leirtegernek. A rejtelmy magyarázata egyszerű: az „uriember” volt az a „bibliofil”, aki tíz esztendővel ezelőtt — „uj gazdag korában” — úgy rendezte be könyvtárát, hogy a lakberendezőnél megrendelt „másfél méter piros, kétésfél méter kék, 165 centiméter lila könyvet” és így tovább...

— **MÉG HUSVÉT ELŐTT FIZETÉST KAPNAK A VASUTASOK.** A vasut vezérigazgatóságának rendelete szerint a vasutak személyzete április tizenhatodikán, tehát még a román husvétii ünnepek előtt megkapja fizetését, vagy pedig előteget kap arra. Az előleg az április tiz napjára járó fizetés összege lehet.

— **Románia új tokiói követe elindult a japán fővárosba.** Bagulescu tábornok, Románia új tokiói követe, elutazott Bucurestiből és elindult Tokió felé. A pályaudvaron a bucaresti japán követség személyzete és számos barátja bucsustatta a távokeletre induló diplomatát.

— **A pápa a Vatikánban mondja a husvétii szent misét.** A Stefania-ünnökség vatikáni értesülése szerint XII. Pius pápa a rendkívüli helyzet miatt ebben az esztendőben husvétkor nem a Szent Péter templomban, hanem a Vatikánban mondja az ünnepélyes szentmisét. Nem tartják azonban kizártnak, hogy a Szent Atya „urbi et orbi” áldását osztja majd a híveknek.

— **A bíróság elé állították őket, mert szidták a végrehajtót.** Az aradmegyei Cermeiu (Csermő) község adófőnöke két végrehajtó kíséretében Somesches községbe ment, hogy a hátralekös adófizetéseket felszólítsa. Ellátogattak Faur Petruhoz is, a gazda azonban nem volt otthon és a pénzügyi tisztviselőket Faurné és annak fia fogadták. A végrehajtók és Faurék között szóváltás keletkezett és ahelyett, hogy a 25 ezer leies adótartozást kiegyenlítették volna, szidták a végrehajtókat. Ezért az asszonyt és fiát bekisérték Aradra, ahol a bíróság előtt számolni majd tettükért.

— **A külföldön elesett fascisták emlékére Rómában kápolnát emeltek.** A kápolnát tegnap szentelték fel nagy ünnepség keretében.

— **A zsidók népszámlálási iveri.** Az ideai népszámlálás keretében a zsidók különleges népszámlálási iveret töltenek ki. Ezt azoknak is ki kell tölteni, akik bár más felekezettek, de a zsidó fajhoz tartoznak. A kérdőíven többek között fel kell tüntetni az esetleges névváltoztatást és be kell írni az előzőben viselt nevet is. A vallás részére kijelölt rovatba be kell írni azt, ha valaki más vallásra tért át. Egy másik rovatban arra a kérdésre kell felelni, hogy mióta lakik abban a városban, amelyben jelenleg lakhelye van és honnan költözött ide. Az állampolgársági kérdéssel kapcsolatban be kell írni, hogy mikor és hogyan kapta meg a román állampolgárságot és felülvizsgálták-e az állampolgárságát. Válaszolni kell arra a kérdésre, hogy volt-e már büntetve és ha igen, mennyi volt ez a büntetés. Be kell írni milyen jövedelme van, a tulajdonában levő járművek és azok értékét, valamint számot kell adnia, milyen ingó és ingatlan vagyonnal rendelkezik.

— **Adomány.** Jambrik bájos hadirokkant javára N. N. olvasónk újabb 200 leit adományozott.

— **A megszállt francia területek új főbiztosa.** A Rador jelenti, hogy Bridoux dandárparancsnokot, akit De Brinon közbéjárására kiszabadítottak a német hadifogságból, a megszállt francia területek főbiztosává nevezték ki. Bridouxot annakidején bemutatták Hitlernek is, mint a francia haderő egyik legkiválóbb egyéniségét.

— **Eltűnt a besszarábiai repatriáltak sok holmija.** Bucurestiből jelentik, hogy Ghica Alexandru, a sziguranca volt vezérigazgatója, rendelkezésre a Besszarábiába repatriált személyektől a szigorúan személyes használatra szükséges tárgyakon kívül minden holmit visszatartottak. A visszatartott 26 különböző tárgyat feltárazták. Ebben a leltárban ékszerek, más érték tárgyak és háztartási cikkek is szerepeltek. A visszatartott tárgyakat azután átadták Horia Sima feleségének, hogy szétossza azokat. Ezenkívül még más tárgyakat is feltáraztak és ezeket hetvenöt bálába csomagolva a légionárius segélyalapnak adták. A sok érték holmit a múlt év december 22-én a galati rendőrfelügyelőségen a légionárius segélyalap Merfu Aurel nevű megbízottja vette át és még a mai napig sem tudja, hogy mit csinált azzal. Bucurestiből most közlik, hogy Merfu Aurel ellen a hatóságok körözlevelet adtak ki és aki tudja hol tartózkodik jelentse fel. Az aki rejtegeti, súlyos büntetésben részesül. (R.)

— **Betőörk jártak Daladier lakásán.** Párisból jelentik: Daladier volt francia miniszterelnök lakásán, a könyvtár mellett irodába ismeretlen tettesek behatoltak. Értékpapírok, vagy ékszerek nem tűntek el, amiből a nyomozást végző hatóságok arra következtettek, hogy a betőörk kompromittáló iratok után kutattak.

Rádióbarát és rádióellenes állatok

A rádió korunk legnagyobb találmánya. Ezzel is úgy vagyunk, mint sok masszal az életben, nagy megosztás iránta való rokonszenvünk és elienszenvünk van, aki szereti, van aki nem szereti. Van olyan aki rajong érte, vannak olyanok is, akik nem szíveleik. Mert különböző vérmérséklettel és adottságokkal rendelkeznek az emberek. Az idegesek nem bírják el a recsegést-ropogást, azok pedig, akik túltinomult hallással bírnak, nem tudják elviselni a rádiót. Ilyen Toscanini, a hírneves karmester, aki valóságos uih-rohamokat kap, ha hallja a rádiót, óvakodnak is jelenlétében megszólaltatni a század ezen legcsodásabb találmányát.

Amint az emberek, úgy az állatok is a legkülönbözőbb fogékonyságot tanúsítják a rádióval szemben. Legutóbb egy nagy állatkertben tettek ilyen kísérletet és az eredmény egészen kivételes volt, mert az állatok lélektana szempontjából is a legérdekesebb megállapításokra vezetett. Eleményeszerű tanulságokkal szolgáltak ezek a kísérletek, amikor a különböző állatok ketrecéhez odavitték a rádiót, majd felcsavarták az áramot. Az állatkert lakói, ahányan csak voltak, annyiféle jelét adták tetszésüknek, nemtetszésüknek, közönyös vagy egyéb érzéseiknek. Ott volt a bizon, ez az iromba- tompa agyu állat, amint az első hangokat meghallotta, ék-telenül feldühödött, nekirohant a gépek és mindenáron össze akarta rombolni. Ha nem rántották volna vissza, végre is hajította volna tervét. Egészen más kép kellett magát viszont a láma, amelynek hiúsága éppen olyan közmondásos, mint a páváé. A láma rögtön odasettenkedik, ha felállítják a rádiót és órákon át képes hallgatni, mert meg van győződve, hogy neki mond bókokat a rádió. Igen különösen viselkedik az északi mesék bájos szereplője a rénszarvas. Már az első hangra a rádióhoz rohan, mert azt hiszi, hogy megérti, de csakhamar keserves sírásba tör ki, mikor látja, hogy hiábavaló volt igye-

kezete. A zsiráf is lefigyvel a rádió hangjaira. Óvatosan odalep, megszaglássza, de csakhamar csalódottan távozik az innyen állat, midon látja, hogy semmiféle nyálánság sincsen kiutasoan a számára. Annál hevesebb érdeklődést tanúsít a majom. Mindénáron kezébe szeretné kaparintani a furcsa gépet, hogy ketrecébe vigye és ott aikatrészeire felbontsa. Ugy látszik még sem alaptalan Darwin tana, amely a majomtól származtatja az embert. A tudás, a megismerési vágy homályos ösztönei oigognak ebben a furcsa állatban, amely olyan sok tekintetben hasonlatos a teremtés koronájához, a kifinomult, átszellemült emberhez.

Nagyon örül a rádiónak a tanulékony, okos foka is, amely úgy ragaszkodik ápolójához és úgy szereti őt, mint a kutya a gazdáját. Vigan szimatolja, vigan ugrálja körül a rádiót, azt hiszi, hogy az ápolója talált ki valami új mulatságot a számára. A ragadozók ismét másképpen viselkednek a rádióval szemben. A gögös oroszlán úgy tesz, mintha nem is hallaná. Mététségén alulinak tartja, hogy ilyesmit észrevegyen. A tigris is alvást színlel, mintha mi sem történne volna. A medve azonban csakugyan nem törődik az egésszel. A flegmatikus mackó, egyedül azzal lehet megmozdulásra bírni, ha jó falatot kínál nekik.

Hátra volnának még a madarak. A baglyok, ezek az állandóan hallatlanul ünnepélyes állatok, csak néznek merőn, de a szempillájuk sem rezdül. Tekintetik még merevebb, mintha tulajdonképpen mélységesen meg volnának botránkozva ezen szokatlan csendháborítás miatt. A többi ragadozó madarak, sasok, ölyvök és mások sem vesznek tudomást a gyönyörű találmányról. Annál jobban örvendeznek az éneklő madarak, ha rádiózenét hallanak. Ilyenkor azt hiszik, hogy a gépben egy másik madár van elbujtatva. Letelepednek a rádió mellé és néha versenyt csicseregnek az onnan kitörő hanggal.

— **Cannesben eltemették Titulescut.** A volt külügyminiszter holttestét a cannesi Szent Mihály templomban ravatalozták fel és a beszentelés után Cannesben helyezték örök nyugalomra. A gyászszertartást Ostrumof püspök és Sololef lelkes vezették. A temetésen megjelent Titulescu özvegye, a testvére és a sógora is. A francia kormány képviseletében Ribiere francia államtanácsos és megyei prefektus vett részt a gyászszertartáson.

— **Gyilkossági per az aradi tábla előtt.** Az aradi büntetőtábla érdekes gyilkossági pert tárgyalt. Az elmúlt évben történt, hogy Suciu Avram és Suciú Gheorghe Avram Jancu községbeli gazdák a falu határában lévő kuthoz mentek vizért és Lazea Alexandru, valamint Popa Aurel gazdák, akik haragban voltak Suciúkkal, rátámadtak a vizet szállító emberekre. Suciú Avramnak sikerült elmenekülnie haragosai elől, de testvérét a kuthál hagyta és Popa Aurel olyan súlyos ütést mért kapajával a szerencsétlen ember fejére, hogy szörnyethalt. A gyilkossági perben a tábla több tanut hallgatott ki és elnapolta a tárgyalást.

— **Feketére festett fehérégér egy filmvigjáték sztárja.** Budapestről jelentik: Orbók Attila Egér a palotában című filmvigjátékának felvételeit rövidesen megkezdik. A film legnagyobb érdekessége, hogy Turay Ida, Mezey Mária és Perényi László mellett a darab egyik fontos főszereplője, „akim” a cselekmény legényegesebb fordulata mulk — egy valódi kis egér lesz. Az egeret már oktatója egy állatszeldítő, de miután a nehéz szerepet csak fehér egérral lehet betanítani, a gép előtt viszont a fehér szín könnyen beleszürkül a háttérbe, ezért a kis egeret — feketére festik.

— **Antik város a tenger fenekén.** Lemnos szigetének déli végénél a legutóbbi napokban érdekes régészeti munkálatok indultak. Ki akarják hozni a huszonöt méter mély tengerből annak az ősi városnak a romjait, amelyet még a világháboru idején egy angol repülő fedezett fel a magashól. A pilóta akkor világosan látta a tenger iszapjából előmeredő pompás házak kupoláit és a paloták ciradás tornyait. Egy Baropolus nevű görög pilótakapitány rögtön ellenőrizte az angol pilóta híradását és megerősítette azt. Csak most sikerült annyi pénz összehozni, hogy a munkálatokat megkezdhetje. Husz buvár dolgozik az antik város romjainak felkutatásán.

— **Halálozások.** Martin János nyugalmazott postafelügyelő, a Novalux elemgyár senior tulajdonosa és vezetője 59 éves korában Timisoarán (Temesvárott) elhunyt. Gyászolják felesége, született Stojanov Mária, leánya Scheer Lászlóné született Martin Mária, fia Martin János dr. tanárség és debreceni egyetemi klinikán, veje Scheer László gyógyszerész, unokája Scheer Evike. A temetés pénteken délután 4 órakor megy vége az erzsébetvárosi temető kápolnájából. Meghalt még Timisoarán (Temesvárott) Chis Vasile 36 éves napszámos, a járványkórházban. — **Dicsőanmartinban (Dicsőszentmártonban) hosszas betegség után meghalt Nagy József gazdálkodó 36 éves korában.** Özvegyén kívül kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése a város lakosságának nagy részvete közepette ment vége. A gyászszertartást Lukács Sándor méltóságos lelkész tartotta meg.

Juhász Attila:

Remeg a föld és az ember

— A szerző kiadása —

A jótollu aradi magyar publicista és szerkesztő érdekes tanulmánya ez a könyv: megírására a legutóbbi nagyarányu romániai földrengés adott alkalmat, de a szerző, szines és bőséges anyagot gyűjtött össze az általános földrengés-magyar és ismeretek köréből is. Könyve elején Juhász Attila hangszóya, hogy nem tudományos művet írt, a szakkörök számára, hanem a nagyközönség részére füzte egybegondolta tait és az adatok tömeget. Akit érdekel a társadalmi csapások és szomorú históriás leírása, nagy ligyszere-ttel megirt eszmeftuttatást kap Juhász Attila e mű- vében. Mi még, a magyar újságíró együttérző szívvel, azt is megszugguk az olvasónak, hogy e könyv meg vásárlásával egy lelkes magyar írórtársunk anyagi gondjain is segíthet. A könyv megrendelhető a szerzőnél, ára 20 lei. (k).

A hadifogolytáborból megszökött német tiszteket visszaviszik Kanadába

Megirtuk, hogy az egyik kanadai fogolytáborból megszökött két német tiszt, akik a zajló jégtáblákkal borított Szent Lőrinc folyón átúsza jutottak az Egyesült Államok területére. A két német tengerésztiszt szokéséről beszámoló első hírek úgy tudták, hogy a hadifogságból megszökött tiszteket Amerika nem adja ki Kanadáának. Annál nagyobb felháborodást keltett berlini politikai körökben az a most érkezett hír, hogy a német tiszteket mégis átadták a kanadai hatóságoknak. A lovagiaság teljes hiányának tudják be ezt a körülményt, annál is inkább, mert az amerikai határőrök először megtagadták a hadifogságból megszökött tisztek kiadatását, de később rejtélyes helyről érkezett parancsnak engedelmeskéde kiszolgáltatták őket a kanadai határőröknek, akik mindkettőt letartóztatták. Német politikai körök véleménye szerint a két német tisztet mint a hadifogságból megszabadult hadifogolyokat szállalára kellett volna helyezni és semmiesetre sem vissza- küldeni abba az államba, ahonnan megszöktek. Hangoztatják azt is, hogy még az angoloktól sem tételezték volna fel az ilyen eljárást a két német tisztlet szemben. Lehetségesnek tartják, hogy az ügyben diplomáciai lépések is történnek.

Mire jök az angol záróléggömbök? Kopenhágából jelentik: Egy dán gőzös legénysége nemrég az Északi-tengeren egy elszabadult angol záróléggömböt halászott ki. A léggömb hüveljét szétszabdalták és felosztották a matrózok között. A dán tengerészek a léggömb anyagából köpenyeket csinálnak maguknak. A selyemanyagból a gőzös husz főnyi legénysége nemzedékekre el van látva köpeny-csaggal, mert a léggömb-burokból nem kevesebb, mint 150 kilóat aratnak ki.

A nagy tavaszi offenzíva

A női divattüzetek kirakata közelében a váratlan enghe időjárás következtében megindult a férjek ellen a támadás. Az amazonok élénk tevékenységet fejtenek ki, a férjek ellenállása tart.

UJABB ZAVARGÁSOK VOLTAK SZIRIÁBAN. A Német Távirati Iroda vichy-i jelentése szerint Szíriában március 23-án újabb zavargások voltak. Damaszkuszban és Alepoban utcai tüntetések voltak. Alepoban a rend helyreállítására a katonaságnak kellett közbelépnie. Vichy-i francia körök értesülése szerint másnapra a rend helyreállott, csupán Damaszkuszban voltak még kisebb tüntetések. A zavargások okát közelebbről nem ismerik.

— A német és orosz lakosság kölcsönös kicsérélése. A Német Távirati Iroda közli a Tass-iroda jelentését, amely szerint ez év január 10-én Rigában és Kaunasban német-orosz egyezményt írtak alá, a litván, lett és eszt szovjetköztársaságokban lakó németeknek a német birodalomba való átköltöztetésére és a Memel, valamint Suwalki vidékén lakó oroszoknak a szovjetbe való áttelepítésére. A lakosság áttelepítésére megszabott határidő március 23-án lejárt. A két hét alatt 21.343 litván és orosz költözött Szovjetországra és 67.805 német tért vissza a birodalomba. A lakosság áttelepítését végző bizottságok március 23-án visszatértek hazájukba. Ezzel az áttelepítés a január 10-én megkötött egyezmény értelmében be is fejeződött.

— 24 lapos volt az ós-egyiptomi kártyacsomag. A Nilus mentén folyó ásatások egyik legérdekesebb lelete: egy csomag kártya. A régiék is buzgóan hódolhattak a kártyás szenvedélynek, amely eredetileg mindig mellékszám nélkül „nemes szenvedély” lehetett. Tudott dolog, hogy eredetileg harci játék volt, amely leleményes követelt, nem úgy, mint a későbbi primitív szerencsejátékok. A felszínre került kártyacsomag 24 papirusz-lemezből áll, rajta ábrák és pontok vehetők ki. Hogy mimódon játszottak vele, azt egyelőre nem tudták megállapítani. A képek bonyolultságából következtethető, hogy nem lehetett sokkal egyszerűbb, mint például a bridsz.

— Házasságok. A timisoarai (temesvári) anyakönyvi hivatalban a következők kötötték házasságot: Chelu Ioan rendőr és Coanda Mária, Popescu Ioan vasuti kalauz és Bardeanu Gheorghita, Teszler Rezső kereskedő és Tambor Amália, Sandula Ferenc bérkocsis és Marti Mária.

— Aradi közbecsült férfi halála. Aradon mélységes részvételt keltett Kelly Istvánnak, a Grundmann vasúrgyár adminisztrator deleguejének halála. A harminchét éves fiatal ember úgy a gyáripari mint társadalmi körökben nagy tiszteltetnek örvendett. Kelly István László népszerű tagja volt a Magyar Népközösség aradi tagozatának és mint katolikus egyházi tanácsos egyházközsége ügyeinek vezetésénél is jelentős szerepet töltött be. Kelly István már hosszabb ideje betegeskedett és szenvedéseitől most megváltotta a halál. Gyászolják özvegye, két gyermeke, szülei és kiterjedt rokonság. Temetése ma, csütörtökön délután négy órakor lesz a felsőtemető halottas csarnokából.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye
Irtá: KUN BAN ANDRIS

118

Összerázkódott, majd tovább beszélt:

— Igen, féltékeny voltam. Mert szerettem és szerettem a sennorát. Szerelmes vagyok beléje és az az átkom, hogy nem vagyok férfi. Különbösen addig ostromoltam volna szerelmemmel, amíg nem lett volna az enyém. Féltékeny voltam akkor is mindig, valahányszor urnóm sok imádója közül magának egyet-egyet egy, vagy két pástörőrára kiválasztott. De ezt csak elszívleltem valahogyan. Azt azonban már nem akartam tűrni, hogy férje legyen és akkor élvezhesse csókjait, amikor étvágya kerekedik. Heald hadnagy, aki urnómnekHull lapszerkesztő előtt volt a férje, szintén utamban állott. Akkor azt hittem, hogy feláldoztam neki lányaságomat és úgy intéztem a dolgot, hogy a sennora rajta kapjon. Válpör lett a vége. De a sennora újra férjhez ment Hullhoz és én addig hizelegtem Tommnynak, amíg Hullt a kínaiakkal eltétette láb alól. Eppen ezért nem szenvedtem később Werner orvost sem és amikor az ausztráliai Adelaideben aláírta a házassági szerződést, nem is sejtette, hogy voltaképpen a halálos ítéletét írta alá.

— A másodig gyilkosság után nem akart többé urnője mellett maradni?

— Nem.

— Miért?

— Észrevettem, hiszen én voltam nemcsak a sennornája, hanem az ápolónője is. — beszélt a büns lelkű leány, — észrevettem, hogy idegei már nagyon tönkrementek és a szépsége is tűnedezőben van. Tudtam, hogy már nem lehet sokáig táncosnő

SPORTESEMÉNYEK

Is ismertetés a szovjetorosz sportcól

Az orosz sportról vajmi keveset tudunk. Nagyrítka napvilágot lát a világsajtóban egy-egy kiemelkedő teljesítmény, de közéletben az oroszok magyarázatok a szovjetorosz sport első felépítéséről. Most a „Deutsche Sport-illustrate” nyomán alkalmunk van közelebbi megismerkedni az orosz sport mai állapotával.

Egészen 1930-ig hiányzott a csúcseredmény fogalma az orosz sportban. Miután az ugynevezett „Stachanov rendszer” bevezeték, amely verseny-szerűvé fejlesztette a szovjetmunkások munkateljesítményét,

a sportban is e felfogás kerekedett felül.

A tömegek testedzésére felépített rendszer helyett adott a sport versenyszerű üzésének, amelyben az egyéni becsúgy is érvényesüléshez juthat. A jelszó ettől kezdve a sportban is „Elérni és tulszárnyalni”. Az orosz sport gépezete ezzel hatalmas lendületbe jött és ez helyet irányítás mellett alkalmassá teszi Oroszországot arra, hogy a világ sportjának elsőrangú örökét adjon. Ilyen feladatokra az orosz emberanyag rendkívül alkalmas.

Lássuk a számszerű adatokat, amelyek igen tekintélyesek.

Igy 4000 sportpálya van Szovjetoroszországban, amelyek nagyméretű rendezések megtartására alkalmasak. 45.000 kosárlabda játszóhely, 500 uszómedence és 6000 siversenypálya áll rendelkezésre.

Világhíradó

A bécsi körzetben vasárnap mindössze három mérkőzést játszottak a bajnokságért. Ezek a következők: Vienna—Sportklub 3:2, Rapid—FC Wien 5:3, Admira—Linzer ASK 1:0. A vasárnapi csonka forduló után az Ostmark-i bajnokság állása a következő:

Rapid	16	10	4	2	77:26	24
Austria	16	10	2	4	55:18	22
Wacker	16	8	4	4	54:31	20
Vienna	16	9	2	5	45:31	20
Admira	16	8	4	4	52:39	20
Sportklub	16	5	4	7	37:34	14
FC Wien	16	4	5	6	29:38	13
Floridsdorf	14	5	2	7	33:53	12
Grazer SC	13	3	1	9	22:52	7
Linzer ASK	14	—	—	14	15:97	—

A cseh-morva protektorátus labdarugóbajnokságában a Slavia vezet az örök rivális Sparta előtt. A két csapat vasárnap ütközött meg egymással, a mér-

Ezenkívül mintegy 3000 tornacsarnokról és 1000 tenispályáról tudnak. A moszkvai Stalin-Stadionban 40.000 résztvevőnek és 108.000 nézőnek van helye. Most terveznek egy még nagyobb méretű stadiont 140.000 néző számára. Ennek a nagyszabású pályaeépítésnek a következtében szinte önmagától fejlődőnek majd ki a kitünő sportemberek és a nagy teljesítmények.

Oroszországban nincsenek magánkezdeményezésű sportszervezetek.

A sport összessége az állam vezetése alatt áll.

Ennek megfelelően természetesen az állam viseli a testnevelés költségeit is, ami évenként mintegy egymilliárd rubelnyi összegre rug.

A sportegyesületek neveit a résztvevők munkaköréből veszik. A futballban ilyen egyesületi nevek vannak, mint Dynamo, Metallurg, Lokomotiv, Torpedo, stb.

A sport tudományos alapokon való vezetésének elősegítésére 34 testkultúrális középiskolát és 6 főiskolát alapítottak több nagy városban. A főiskolák látogatására négy év szükséges, mely idő alatt 4000 órán kell a hallgatóknak résztvenni, melyből 2000 óra tisztán sporttevékenységre szolgál. Minden egyes főiskolát évenként mintegy 1000 kész sporttanár hagyja el Számok, amelyekből önként következik, hogy a szovjetorosz sport nem sokára számottevő szerepet játszik majd a világ sportnemzetek között.

közés 1:1 arányú döntetlennel végződött. A bajnokság vasárnapi fordulójának további eredményei ezek voltak. Bata—Bohemians 2:1, Pardubice—Victoria Pilsen 2:1, Prostejov—Kladno 6:0, SK Pilsen—Zidenice 3:1.

Dánia pénzügyminisztere nem engedélyezi a talizátor bevezetését a labdarugásban.

Gerevichné Bogáti Erna nyerte a Magyar Honvédtisztí Vivókélné hölgyversenyét. A kitünő hölgyversenyző a döntő forduló mind a nyolc mérkőzésen győzött, tehát a versenyt 8:0 arányban megnyerte.

A Magyar Labdarugó Szövetség Gidófalvy Pál dr. kezdeményezésével a nagyobb vidéki városokban sportnapok rendezését vezette be. A keddi ünnep alkalmából Cegléden volt ilyen sportnap, amelyen megjelent a miniszteri biztos is. Molnár Ignác szövetségi edző nagy előadást tartott, majd este sportfilmek bemutatója következett, aminek nagy sikere volt.

temre. Itt azonban a színházak és mulatók igazgatói sokkal ridegebbek, mint londoni kartársaik. Azok udvariasan kitértek kérésem elől és azt mondták, hogy félve van előre lekötött műsoruk, ezek azonban goremában kijelentették:

— Ugyan kinek kell ma már Montez Lola? Lejárta magát. Tönkrement. Nem tud már táncolni.

Mikor ezt hallottam, a szívem majd megszakadt, de a lelkeben igazat kellett nekik adnom.

Ruháimat és kevéske megmaradt ékszeremet sorra eladogattam. Egyszer lejjebb csuszam, Szalodából hónapos szobába vándoroltam, hónapos szobából heti ágyra, most pedig itt vagyok ebben a lyukban.

Olykor felkeresem a színházakat és mulatókat. A színészekről és színésznőkről kapok néha egy kis alamizsnát, annyit, amennyi éppen elég arra, hogy éhen ne vesszek. Olykor azonban előfordul, hogy három-négy napig nem is eszem.

133.

Newyork, 1861. április 8.

Egymásután három igazgatónál is voltam. Rongyaimon csak nehezen tudtam hozzájuk fura-kodni.

Egyikük sem ismert meg.

— Montez Lola vagyok, — szóltam.

— Na, ne mondja, — csodálkozott mindegyik egyformán.

Elcsukló hangon arra hivatkoztam, hogy annak idején vagyonokat kerestek rajtam és egy kis könyörödmányt kértem.

Mindhárom egyformán kinevetett.

— Menjen a fenébe, — ordított reám mind egyik, — mit hányja föl, hogy mennyit kerestem magán? Hát nem fizettem meg a táncát tisztességesen? Miért nem vigyázott a pénzére? Taka-róságok.

És én eltakarodtam.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

A kereskedőknek pénteken reggel már az új árakat kell kifüggeszteniük

Az egyeztetési minisztérium március 27. napjáig bezárólag meghosszabbította a haszonkulcs kiszámítására vonatkozó törvényrendelet alkalmazására megszabott határidőt. Ezek szerint a kereskedőknek március 28-án reggel már az új árakat kell tüzetelhetőségükben kifüggeszteniük, illetve árcikkeit az új árak címkeivel ellátni. Az

árak ezen átszámításával kapcsolatban a figyelmet felhívjuk arra, hogy a két százalékos nemzetvédelmi adót a kereskedők kötelesek viselni, ennél fogva a két százalék nem számítható a beszerzési árhoz, sem pedig a haszonkulcsot a nemzetvédelmi illeték két százaléki összegével nem szabad szaporítani.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállatai iránt

Budapestről jelentik: Európa különböző országainak gazdái nagy számmal érdeklődnek a szombaton megnyíló mezőgazdasági kiállítás tenyészállatai iránt, mert Budapesten kívánják beszerezni szükségleteiket.

Magyar részről nem támasztanak nehézséget más országokba irányuló tenyészállatkivitel ellen

és a Magyar Nemzeti Bank, valamint a Kereskedelmi Hivatal kiállításon működő kirendeltségei megfogják könnyíteni a külföldi gazdák állatvásárlásait, ha azok megfelelő behozatali engedéllyel rendelkeznek. A magyar kormány jelentős kedvezményeket engedélyezett a külföldi gazdák magyarországi tenyészállatvásárlásainak megkönnyítése

érdekében. A szomszédos országoknak Magyarországgal fennálló árucseréforralma keretében bizonyos magyarországi pénzügyi intézetek érdekeltségéhez tartozó külföldi bankok bekapcsolásával

a vásárlások valutáris nehézségek nélkül megoldhatók.

A külföldre szállított tenyészállatok vasuti szállítási költségét a magyar hatóságok a rendezőbizottság viseli, a szállítással és vásárlással kapcsolatos költségek megtérítésére pedig a magyar kormány jelentős, mintegy tízszeres árviszta-térítést nyújt a külföldi vásárlóknak. A romániai érdeklődők a bucaresti magyar követséghoz, az aradi vagy a brassói konzulátushoz fordulhatnak felvilágosításért.

Csökkentik a kenyéradagot Franciaországban

Dechard, a francia élelmiszerügyi minisztérium államtitkára egyik nyilatkozatában kijelentette, hogy Franciaország csak egy hónapra elegendő élelmiszer mennyiséggel rendelkezik.

Eppen ezért a francia kormány elhatározta, hogy április elsejétől kezdve a napi kenyéradagot fejenként 180 grammal

csökkentik. Ugyancsak csökkentik a többi élelmiszerrel megállapított személyenkénti adagot is. Hangsúlyozta még, hogy

a halászatba vetett remények sem váltak valóra,

mert a halászatú zónákban történt háborús hadműveletek folytán a rendes halmennyiségnek csak a tizenkét százalékát sikerült a halászosoknak a tengerből kifogni.

Az EMGE közleménye

A tavasz hirnökei

Főnt északon, a havasok kopasz ormain még süvöltve rohan a tél hűsége küldönce, a szél, egyik hegytetőről a másikra. Mintha kitartásra akarná buzdítani a csatát vezetett, visszavonuló tél utódhadát, amely még mindig megkockáztat egy-egy ellentámadást, egy-egy rohamot a diadalmasan előretörő tavasz előhadai ellen.

Lent a hegyek alján, a sík pusztaságon, erdőn, mezőn azonban a tavasz, a kikelet közeli bevonulásának ünnepi előkészületeit teszi meg minden fa és bokor.

Az erdőszélen meghúzódó som- ésogyorófák szerény ünnepi ruhájukba öltözve, tavaszi virágpompájukban várják a jövevényt. A visszavonuló tél kegyetlen szövetsége néha még megtépázza szerény nászruhájukat és megkísérli, hogy elfojtsa a tavasz fogadtatását szolgáló megmozdulást, de mindhiába, mert még a kicsiny cinke is azt kiabálja a fák rügyező koronái közül, hogy: kikelet! kikelet! A városok és falvak kertjeinek kedves téli vendégei, a szorgalmas kis cinkék íthagyták kertjeiket, hogy jelen lehessenek a tavasz, a kikelet ünnepélyes fogadtatásánál, az erdős hegyvidékek hóvi-

rágos táján, de helyükbe már itt vannak az apró ökörszemek, a kék és vörösbegyek. Kint a pusztán már ott látjuk a fúrge seregélyek tömör csoportokban röpködő csapatát. A szántóföldek barázdáinak napos oldalain már sütkérezik a dalos mezei pacsirta és várja a kikelet langyos fuvalatát, amelynek segítségével szárnyra kapva fölröpkölhet a magasba a levegő népszerű csalóganya.

Aogyoró, éger és nyárfák szerény kosztiúos virágbarkái is ott himbáloznak a fa koronái között, várva a kis méh első szerelmes csókjait.

A martilapu virágfejcséke, ha még fázosan is, de már kint várja a nap sugar anyhe lehetét, hogy fátyolját szétárva fogadhassa kis barátját, az eddig rabságra kényszerített méhikét.

Az erdő talaját takaró száraz falomb alól előtör az erdei ibolya kicsiny virága, hogy jelenlétével díszesebb tegye a tavasz ünnepét, a kikelet bevonulását.

Erdőn-mezőn, nádasban és fűzesben az anyhe szellő az ébredést hirdeti az alvó természet dermedt világának.

Kelj fel, ébredj hátár itt van a tavasz, itt van a kikelet!

BIRÓ PÁL

Az EMGE aradmegyei felügyelője

ZÁROLJÁK A PAMUTFONALAT. A kereskedelem és iparban, valamint a magánosoknál található pamutfonalat is az egyeztetési minisztérium zárolja. Vonatkozik ez az egész országban levő összes készleteire. A zárolás végrehajtása az erről szóló rendelkezés közzétételétől számított 32 nap alatt eszközölnöd. Mindazok, akik pamutfonalak birtokában vannak, kötelesek ezt a rendeletet megjelenésétől számított tíz napon belül bejelenteni.

Megállapították a cérna eladási árát. Az egyeztetési minisztérium hivatkozva arra, hogy a cérna árát a utóbbi időkben mesterségesen drágították, az egész országra érvényes hatállyal megállapította a cérna kicsinyben való eladási árát. Ez az ár a Németországból importált és a Comfirul részvénytársaság bucaresti cég révén forgalomba hozott cérnára vonatkozik.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107 százalék felárral: Dollár 211.65—217.97, svájci frank 49.16—50.61. Devizák 33 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.78—33.40, francia frank 3.24—3.31, német márká 49—50 felár nélkül), olasz líra 5.50 (felár nélkül), pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.50—3.05 (felár nélkül), török líra 82.00—84.00.

Német traktorok érkeztek. Megérkeztek az első traktorok Németországból, amelyeket újabb 328 traktorból álló szállítmány követ. Ezenkívül több ezer eke és más mezőgazdasági gép érkezett az országba. A 475 traktorokból, 425 vetőgépből, 8651 rendes-ekéből és más 1500 mezőgazdasági gépből álló újabb szállítmány rövidesen szintén megérkezik.

Rádió

CSÜTÖRTÖKÖN, MÁRCIUS 27-ÉN.

Bucaresti: 6.45: Reggeli hangverseny és hírek. 12.30: Hanglemezek. 13.15: Hírek. 13.30: Énekhangverseny. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Saxofon- és zongorahangverseny. 14.30: Hangverseny. 15: Kulturális hírek. 15.15: Könnyű zene. 18: Gyermekekora. 19: Művészeti hírek. 19.15: Lemezek. 19.30: Énekhangverseny. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó. 20.10: Bécsi keringők. 20.45: Előadás. 21: Stabat Mater. 22: Sport. 22.20: Keringők. 22.45: Könnyű tarkazene. 23.15: Német és olasz nyelvű hírek. 23.30: Könnyű zene. 24: Francia és angol nyelvű hírek. 0.15: Hanglemezek.

Budapest I: 7.45: Torna, hírek és hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.10: Hangverseny. 13.40: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15.30: Hírek. 16.20: Zene. 18: Hírek. 18.15: Hanglemezek. 18.30: Előadás. 19: Hangverseny. 19.30: Sport. 20: Magyar, német és román nyelvű hírek. 20.25: Felolvasás. 21: Zenekari hangverseny. 22.40: Hírek. 23: Népdalok. 24: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 0.25: Hanglemezek.

PÉNTEKEN, MÁRCIUS 28-AN.

Bucaresti: 6.45: Reggeli hangverseny és hírek. 12.30: Hanglemezek. 13.15: Hírek. 13.30: Hangverseny. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: A hangverseny folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: Könnyű zene hanglemezekről. 15: Kulturális hírek. 15.15: Hanglemezek. 18: Katonák órája. 19: Előadás. 19.15: Hangverseny. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó. 20.10: Hanglemezek. 20.45: Előadás. 21: Szimfonikus hangverseny. 22: Sport. 22.20: Angol keringők. 22.45: Táncczene. 23.15: Német és olasz nyelvű hírek. 23.30: Könnyű zene. 24: Francia és angol nyelvű hírek. 0.15: Hanglemezek.

Budapest I: 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.10: Hangverseny. 13.40: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15.30: Hírek. 16.20: Hangverseny. 18: Hírek. 18.15: Lemezek. 18.30: Előadás. 19: Hangverseny. 19.30: Sport. 20: Magyar, német és román nyelvű hírek. 20.25: Felolvasás. 21: Zenekari hangverseny. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. 24: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 0.25: Hanglemezek.

SZOMBATON, MÁRCIUS 29-ÉN.

Bucaresti: 6.45: Hangverseny, hírek. 13.15: Hírek. 13.30: Zenekari hangverseny. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: A hangverseny folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Kulturális hírek. 15.15: Hanglemezek. 18: Diákóra. 19.15: Egyházi zene. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó. 20.10: Tarka zene. 20.45: Rádióposta. 21: Egyfelvonásos vígjáték közvetítése. 22: Sport. 22.20: Táncczene. 22.45: Hanglemezek. 23.30: Könnyű zene. 24: Francia és angol nyelvű hírek. 0.15: Hanglemezek.

Budapest I: 7.45: Torna, hírek és hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.10: Zene. 13.40: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15.30: Hírek. 16.20: Zene. 18: Hírek. 18.15: Hanglemezek. 18.30: Felolvasás. 19: Hangverseny. 19.30: Sporthírek. 20: Hírek. 20.25: Előadás. 21: Hangverseny. 22.40: Hírek. 23: Hangverseny. 24: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven. 0.25: Hanglemezek.

úv. Kelly István Lászlóé szül. Váraljai Jóna és gyermekei Laci és Évi az alulírottak nevében is mély fájdalommal tudatják, hogy a felejtethetlen férj, a legjobb édesapa, gyermek, testvér, vő, sógor, rokon és jóbarát

Kelly István László

a Grundmann vasáruháza administrator deleguete, róm. kath. egyházi tanácsos

márc. hó 25-én, életének 37-ik, boldog házasságának 12-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után visszahagyta nemes lelkét Ieremtójének.

Drága halottunkat csütörtökön, márc. 27-én, délután 4 órakor temetjük az „Eternitáta” (felső) temető halottas csarnokából a róm. kath. egyház szertartásai szerint történt beszentelés után.

Lelki üdvéért az engesztelő gyászmisszát márc. 29-én, délelőtt 9 órakor mutatják be a Minorita Átyák templomában az Eggek Urának.

Béke hamvaira!

Arad, 1941 március hó 26.

A gyászoló Kelly és Váraljai családok

Lakás: Str. Dacia 18.

LIMBECK, Fabrica de cocsuguri și Intreprindere de Inermantiari Str. Meșanu — Telefon 10-93

APRÓ HIRDETÉSEK

Alkalmazás

Közvetítésre ajánlva felvételt. Marton, Timisoara (Temesvár), I., Str. Ungureanu 2. (696)

Jól főző mindenféle azonnali belépésre kerestek. Timisoara (Temesvár), I., Str. Scipio 2. (A Loga és Carmen Sylva körutak között.) (680)

Elárúsítónő, ki a női kalap vagy divatszakkönyvben jártas, évi állásra felvétetik. „Komoly megbízható” jellegre a kiadóba. Timisoara (Temesvár). (583)

Fémnyomó segédet keresek. Szabó Lajos, Arad, Calea Saguna 110. (2015)

Varróleányok felvételt. Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (2054)

Bejárónő két személyhez április 1-re kerestek. Timisoara (Temesvár), III., Str. Metropolitan Metianu 4, I. em. 10. (588)

Szővmestert keresek, ki Jaquard kézi gépeknél jártas, információt Weisz Sándor, Timisoara (Temesvár), II., Str. 3 August 8. (587)

Jól főző, szorgalmas gazdasszony, ki minden házimunkában jártas, kerestetik falura Gyárfás Elemérné. Dicsőanmartin. (585)

Állást keres

Külföldi hazaköltő ajándékos, újat, átalakítást olcsón vállal. Levelezőlaphívásra azonnal jövök. Timisoara (Temesvár), IV., Str. Fröbl 41, ajtó 10. (561)

Fiatal lakatossegéd a szakmába vágó munkát keres. Cim a kiadóban. Timisoara (Temesvár). (591)

Paplanvarrónő olcsón vállal munkát, újat, átalakítást, házon és házon kívül. Ugyanott egy kisebb gömbölyű macrame terítő eladó. Timisoara (Temesvár), IV., Str. J. Vacarescu 15, I. em. ajtó 15. (582)

Kisebbségi családhoz mennék mint mindenféle, a főzéshez is értek. Cim: Timisoara (Temesvár), Str. Bratianu 16, házmesternél. (595)

Irodakísérő, három nyelvet beszélő, állást keres. Megkeresést „Komoly” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóhivatal továbbítja. (698)

Lakás

1-szobás modern lakás az I. vagy III. kerület elején kerestetik. Cimeket „Jó lakó” jellegre a kiadóba kérem. (707)

Kétszobás, esetleg nagyobb egyszobás lakást keresek. Cimeket „Fürdőszoba” jellegre a kiadóba kérem. Timisoara (Temesvár). (698)

Modern 3-szobás lakás május 1-re esetleg már előbbre is bére kerestetik. Cimeket kérem legelőbb Timisoara (Temesvár), I., Str. Olimp 13, ajtó 2. Szívesképp. (702)

3-szobás hallos, terrasszos, lehetőleg központi fűtéssel bíró lakás május 1-re kerestetik. Cimeket a timisoarai (temesvári) kiadóba adandók le. (706)

Kiadó az Erzsébetváros legszebb helyén 1, esetleg 2 nagyon szép első emeleti üres szoba, olyan magános uriember részére, aki irodája vagy foglalkozása révén nem fejt ki nagy forgalmat. Ajánlatokat „Uriember” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba. (706)

Kis udvari szoba fürdőszobahasználattal, elátással, szerény urnak kiadó. Timisoara (Temesvár), Bulev. Carol 11, II. em. 24. (584)

1-szobás lakást vagy 1 üres szobát keres magános nő. Timisoara (Temesvár), III., Str. Romulus 7, ajtó 6. (715)

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a felejtetetlen férj, legjobb apa, nagypapa, rokon és barát

Martin János ur

nyugalmazott postafelügyelő,

a Novalux Elemgyár és Keresk. vállalat senior tulajdonosa és vezetője

f. évi március hó 25-én, 59 éves korában, 33 évi boldog házasság után az Urban váratlanul elhunyt

Drága halottunk földi maradványait márc. 28 án, d. u. 4 órakor az erzsébetvárosi temető kápolnájából helyeztetnek örök nyugalomra

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni!
Nyugodjék békében, az örök világosság fénye örködjön felette!

Timisoara (Temesvár), 1941 márc. 26.

Özv. Martin Jánosné szül. Stojanov
mint feleség

Scheer Mária szül. Martin
mint leánya

Dr. Martin János

tanársegéd, a debreceni egyetemi klinikán, mint fia

Scheer László gyógyszerész
mint veje

Scheer Évike
mint unoka

A „NOVALUX” ELEMGYÁR ÉS KERESKEDELMI VALLALAT
biztosítói és összes alkalmazottai fájdalomtól megtört szívvel tudatják
hogy nagyrabecsült Cégfőnökük

Martin János ur

nyugd. postafelügyelő

f. hó 25-én rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

Mi mindannyian a legjobb atyai Gondviselőnk vesztettük benne, aki fardhatatlan energiával a vállalat fejlődésén dolgozva mindannyiunk anyagi jólétét sohasem tévesztette szem elől és minden ténykedésével mindenkor legőszintebb ragaszkodásunkat és csodálatunkat váltotta ki.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni!

Timisoara, 1941 március 26.

Kiadó 3 szobás Lloyd-sőri lakás központi fűtéssel, továbbá 2-3 szobás lakások. Bővebbet: Lakásközvetítő Timisoara (Temesvár), I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (695)

Cipő- és eszmatálpá

vizhatlaná válták s ötszörannyi ideig tart, ha „TARZAN” talpkonzerválással bekeni Ára 30 le. Kapható minden jóbb típusú cipőben, drogériákban, illatszertárban és cipőüzletben Timisoarai képviselő: FRANZ ELGES, Piața Axente Sever 14

Adás-vétel

Veszünk modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, porcellánt, íróasztalt, varrógépet. Nagy választék hálószobában, kombinált szobákban, konyhákban, mindenfajta modern használt és antik butorokban. Blidariu butorüzlet, Timisoara (Temesvár), IV., Piața Küttl 2, az udvarban. (550)

Posta nyugdíjasnő keres május 1-re szép egyszobás lakást. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (586)

**HAZAK
FÖLDEK
SZÖLŐK
MALMOK
TELKEK**

**ELADÁSA
VÉTELE
CSERÉJE**

minden árfokozatban
HATSCHEK ÜGYNÖKSÉG
Arad Bulev. Carol 46 Telefon 16-95.

Bármilyen otthoni foglalkozást keres intelligens hölgy. Timisoara (Temesvár), III., Str. Romulus 7, ajtó 6. (2657)

Zongora: elsőrendű Stingl (original), fekete kereshurkos, ugyisintén Förster-pianino (világmarka), angol repetíciós szerkezetű kereshurkos, eladó. Timisoara (Temesvár), I., Str. Turin 6, I. em. Telefon 38-13. (578)

Teljes lakásberendezéseket, belföldi és keleti szőnyeget, antik és modern butort, varrógépet, ezüstöt, nemes porcellánt, Timisoarai (Temesvár). Aradon valamint az ország bármely más helyén veszünk a legmagasabb áron. Tempo bizományi üzlet, Arad, Bulev. Regina Maria 12. Telefon 19-75. (518)

Vidékek figyelem! Elcserélném 6 lóerős Hoffher Schirantz-féle benzín-motoromat, kisebb 4 lóerős motorral, vagy eladnám. Timisoara (Temesvár), IV., Str. Sturdza 5. Todor. (590)

Elfogadjuk ruhákat, kalapokat, fémérméket tisztításra és festésre. Olcsó, modern, házhoz szállítva. „UTILCOMERT”, Timisoara (Temesvár) Telefon 25-69

Modernül berendezett lakatosműhely járási központban bérebeadó, esetleg eladó. Cim a Rudolf Mosse hirdetőirodában, Arad, Str. Eminescu 8. (2056)

Elköltözés miatt sürgősen eladó egy jól bevezetett üzem teljes felszereléssel együtt, kész és nyers áruval 150.000 leért. Record, Timisoara (Temesvár), I., Str. Unguranu 14. (593)

Uriszoba, értékes, szép, hetvenezer lei. Bronzesillár tizenkétezer lei és olajfestmények eladó. Cim a Rudolf Mosse hirdetőben, Arad, Str. Eminescu 8. (2057)

Butorüzletemet áthelyeztem
mindennemű butorok olcsón
kaphatók

UNGOR

Timisoara (Temesvár) IV Str. I. Bratianu 39
(a Fucher-kálynagyár mellett)

Gyermekkoosi, modern, áramvonalas, újonnan festve, kifogástalan állapotban, eladó. Arad, Str. Dorobantilor 2, emelet. Sztolár. (2059)

Eladó sürgősen 5 éves ház, kétszer két szoba, konyha, éleškamra, pince, nagy gyümölcsös kerttel, szőlővel, istállóval, Erzsébetvárosban 400.000 leért. Átalakítható négyszobásra. „Record”, Timisoara (Temesvár), I., Str. Ungureanu 14. (592)

Fémáruüzem,

évek óta jól bevezetve az egész országban, családi okok miatt eladó. Szíves megkeresések „Fémáruüzem” jellegre a kiadóba (Timisoara-Temesvár) kéretnek.

Pianino jókarban lévő eladó. Megtekinthető a délelőtti órákban. Timisoara (Temesvár), III., Str. Romulus 11. (579)

Különbéle

Nagy befolyású több millió tőkével rendelkező román ügyfelem részére rentábilis vállalatnál érdekeltiséget keresek. Megkeresések „Románizálás” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba. (581)

Jó házőrző patkányfogó foxikeverék jó helyre átadó. Timisoara (Temesvár), III., Str. Romulus 7. (2658)

Concentrációról hazajöttem s újból vállalkozom mindennemű szállítást

teherautóval

Kőrösi Ferenc, Timisoara (Temesvár)
V., Ronat, Str. Pictorial Aman 28
Telefon 22-15

Hazatalajdonosok és lakók figyelmébe! Essingen-rollok karbantartási díja havi 20 lei rollonként. Hathavi előfizetés esetén minden tizedik rolló után egy rollónak új rugóval vagy gurtinival való ellátása ingyenes. Minden más munkára 40%-os kedvezmény. Üzleti vasrendőnyökre külön árszabás. Intertinerea, Timisoara (Temesvár), I., Str. Gheorghe Lazar 3. Telefon 35-84. (589)

Hatschek ingatlanforgalmi iroda
Arad, Bulev. Carol 46. Telefon 16-95.

(ÁRAK EZREKBEK!) (590)

6000: kettős tkv. tételt képező bérház, 20 bérelménnyel. 3000: saroküzletház, 13 lakással. 2500: Belv. emeletes 9 lakásos. 1700: Fűtő mellett üzletes ház, 1 nagy, 4 közép nagy lakás nagy telek. 1600: kettős telken épült bérház, 200.000 bto hozammal. 1500: belv. 6 bérelményes, nagy frontál. 1300: fátéri bérházkomplexum ¼ része, bto 11% hozam. 1000: körüli cottage-villa. 900: II. ker.-ben sarokház 2 üzlet, 2 nagy, 8 kis lakás, nagy jövő. 800: belv. 1x3, 1x2, 1x1 sz. kompl. lakás, nagy kert. 780: Murespartú új 3 szobás villa. 650: üzletes sarokház. 550: 3-szobás, fürdőszoba, nagy kert a Viztoronynál. 400: pernavai 3 lakásos. 330: Belv. 3-szobás családi ház, nagy kert. 250: Gyermekkorháznál, nagy kertes. Földek. Telekek. Szőlők. Csere ingatlanok. Minden árfokozatban.